

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/263/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

266/2011. (IX. 14.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. május 16-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2011. szeptember 14-én tartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a BRFK III. kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2011. május 16-án, postai úton terjesztette elő panaszát. Beadványában előadja, hogy 2010. október 22-én feljelentést tett a Monori Rendőrkapitányság Süllysápi Rendőrőrsén egy közlekedési balesettel összefüggésben a baleset okozója ellen. 2010. november 30-án a feljelentését a rendőrőrsön tartott kihallgatásán azzal egészítette ki, hogy 2010. november 29-én telefonon több alkalommal hívta őt egy személy, aki a baleset okozója édesapjának mondta magát, és meg akart egyezni a panaszossal. A beszélgetések nem vezettek eredményre, ezért a panaszos egy idő után nem vette fel a telefonját, mire a férfi egy SMS-ben azzal fenyegette meg, hogy ha a panaszos nem hívja fel, feljelentést tesz ellene biztosítási csalásra való felbujtásért. Az eljárás lefolytatásával összefüggésben a Süllysápi Rendőrőrsön azt a tájékoztatást kapta, hogy az ügy elintézését át fogják tenni a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) III. kerületi Rendőrkapitányságra, mivel a terhelt ott lakik.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Ezt követően hónapokig nem történt semmi, ezért a panaszos 2011. február 17-én ajánlott levélben kereste meg a BRFK III. kerületi Rendőrkapitányságot, és felvilágosítást kért az eljárás állásáról.

A panaszos levelére a panasz benyújtásának időpontjáig azonban válasz nem érkezett, így az eljárással kapcsolatosan továbbra sem rendelkezik semmilyen információval. A panaszos úgy véli, hogy a BRFK III. kerületi Rendőrkapitányság eljárása méltánytalan, és számára hátrányt, valamint egyre több kiadást jelent.

A fentiek alapján kéri az eset kivizsgálását.

2) A panaszos 2011. július 26-án postára adott levelében arról számol be a Testületnek, hogy a BRFK III. kerületi Rendőrkapitányság 2011. június 22-én megküldte neki azt a határozatot, amelyben a baleset általa feljelentett okozójának felelősségét a hatóság megállapította. Az irat birtokában a panaszos meg tudta kezdeni a biztosítótársaságnál a kárrendezést. A panaszos hangot ad álláspontjának, amely szerint a rendőrség reakcióját a Testület közbenjárása váltotta ki, ezért köszönetét fejezi ki.

Előadja ugyanakkor, hogy az általa 2010. november 30-án tett feljelentés-kiegészítésben szereplő események fejleményeiről nincsen tudomása, a rendőrségtől nem kapott felvilágosítást arról, hogy ki fenyegette őt és miért telefonált neki aznap több alkalommal. Kéri ezért a Testületet, hogy nyújtson tájékoztatást, ki volt az az ember, aki felhívta őt és tettének mi volt a célja.

3) A Testület munkatársa 2011. szeptember 2-án telefonon kereste meg a panaszost annak érdekében, hogy nyilatkoztassa szándékáról az eredeti panaszbeadvány elintézésével kapcsolatosan, tekintettel arra, hogy a beadvány 2011. július 26-án előterjesztett kiegészítésében a panaszos jelezte, hogy a sérelmek alapjául szolgáló mulasztást a rendőrség időközben pótolta.

A panaszos előadta, hogy ugyan valóban megkapta a kézbesíteni elmulasztott határozatot, de továbbra is felháborítónak tartja azt, hogy erre mintegy fél éves késedelemmel került sor, és annak okáról a rendőrség semmiféle magyarázattal nem szolgált.

Jelezte továbbá a panaszos, hogy a feljelentés-kiegészítéssel és az abban megjelölt telefonhívásokkal, valamint a telefonáló személyével összefüggésben továbbra sem kapott felvilágosítást a rendőrségtől. Előadta, hogy az ügyben nem kívánt és ezután sem kíván önálló feljelentéssel élni a telefonáló ellen, de elvárta volna, hogy a tudomásra hozott információk alapján a rendőrség felderíti a telefonhívások pontos körülményeit.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

A panaszos által 2010. október 22-én tett feljelentés alapján a BRFK III. kerületi Rendőrkapitányságon szabálysértési eljárás indult a közlekedési baleset okozójával szemben

közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt 2010. november 2-án. Az eljárásban 2010. november 29-én született ügydöntő határozat, amely ellen az érintett kifogással élt. A másodfokú eljárásban a hatóság – 2010. december 14-én kelt határozatában – a kiszabott bírság összegét mérsékelte, a határozat 2011. január 12-én jogerőre emelkedett.

A BRFK III. kerületi Rendőrkapitányság megbízott vezetője a fentiekben túl arról nyújtott tájékoztatást, hogy a 2010. november 29-én meghozott ügydöntő határozat indokolásában a panaszos szerepel a balesetben részes jármű vezetőjeként, azonban a határozat végén nincs feltüntetve azon személyek sorában, akiknek az iratok kézbesíteni kellett, így neki a határozatot nem postázták. Erre a kapitányságvezető megítélése szerint az ügyben eljáró ügyintéző B. E. r. hdgy. hibájából kerülhetett sor, aki kellő gyakorlat hiányában – mivel ez volt az általa előkészített első határozatok egyike – nem tüntette fel a balesetben részes panaszost azon személyek között, akiknek a határozatot meg kellett küldeni.

A panaszos 2011. február 14-én postai úton, levélben kért tájékoztatást a folyamatban lévő szabálysértési ügy állásáról, amelyre a kapitányságvezető tájékoztatása szerint és az ügy iratai alapján választ a rendőrség nem küldött. Ezzel összefüggésben előadja, hogy az ügy előadóját, B. E. r. hdgy.-ot 2010. december 1-jétől átvezényelték a Központi Szabálysértési Osztály Központi Szabálysértési Előkészítő Alosztályhoz, és az ügy iratait K. A. r. őrm. vette át. Az őrmestert a mulasztásról a kapitányságvezető azért nem tudta nyilatkoztatni, mert a válaszadás idején szabadságát töltötte. Bizonyos ugyanakkor, hogy a panaszosnak csak 2011. június 20-án küldte el a rendőrség postai úton a határozatot.

A rendőrség a panaszos által 2010. november 30-án a zaklató jellegű telefonok tárgyában tett bejelentés sorsával kapcsolatban nem nyújtott információt a Testületnek.

III.

A panaszos előadása és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján a Testület a panaszos által előadott sérelmekkel összefüggésben az alábbi megállapításokat teszi.

1) A panaszos azon sérelme kapcsán, amely a szabálysértési határozat kézbesítésének és az eljárással kapcsolatos tájékoztatásnak az elmulasztásával kapcsolatos, a Testület elsődlegesen azt vizsgálta, hogy hatásköri szabályai vizsgálata körébe vonhatja-e a panaszos által sérelmezett mulasztást.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Jelen ügy egy szabálysértési eljárással függ össze, amelyben a rendőrség szabálysértési hatóságként eljárva nem az Rtv., hanem a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) rendelkezéseinek megfelelően látja el feladatit. A Testületnek azonban – töretlen gyakorlata szerint – lehetősége van arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveit és szabályait rögzítő rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon minden olyan rendőri tevékenységet, amelyet az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelynek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülniük kell.

Az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése szerint ugyanis a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. Nyilvánvaló, hogy ez a kötelezettség nemcsak azokra a szolgálati feladatokra vonatkozik, amelyeket a rendőr az Rtv. alapján lát el, hanem azokra is, amelyeket más jogszabályok, így pl. a büntetőeljárás vagy a szabálysértési törvény keretei között. A 11. § (1) bekezdése tehát olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11. §-án keresztül így vizsgálhatóvá válik a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik.

A Testület hatáskörének ilyen értelmezése azonban nem biztosít korlátlan lehetőséget a Testület beavatkozására. Töretlen gyakorlata szerint ugyanis a Testület az Rtv. 11. §-a kapcsán csak akkor vizsgál az Rtv. V. és VI. fejezetén kívül eső rendőri aktusokat, amennyiben a panaszolt rendőri intézkedéssel vagy mulasztással szemben speciális jogorvoslatot az adott ügyre vonatkozó eljárási szabályok nem biztosítanak. Ennek megfelelően jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy állt-e a panaszos rendelkezésére olyan speciális szabálysértési eljárásjogi jogorvoslat, amely az általa állított és sérelmezett jogsértések orvoslására alkalmas.

A Szabs. tv. 75. §-ának (1) bekezdése értelmében a szabálysértési hatóság a határozatát azzal közli, akire az rendelkezést tartalmaz, az eljárás alá vont személlyel közölt határozatot a védővel is közölni kell. A (2) bekezdés szerint továbbá a szabálysértési hatóság a sértettel és képviselőjével közli az eljárás alá vont személy felelősségét megállapító jogerős ügydöntő határozatot, illetve a bíróság hatályban tartó vagy megváltoztató végzését.

Az, hogy a panaszos az érintett szabálysértési eljárásban sértetti pozíció töltött be, a Szabs. tv. 51. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján leszögezhető. A hivatkozott törvényhely szerint ugyanis sértett az, akinek jogát vagy jogos érdekét a szabálysértés sértette, vagy veszélyeztette, a panaszos pedig – a közlekedési szabálysértés eredményeként kárt szenvedett személyként – nyilvánvalóan ebbe a kategóriába tartozik.

Kétségtelen tehát, hogy a Szabs. tv. alapján a rendőrség szabálysértési hatóságként eljárva köteles volt a panaszossal az ő érdekeit is érintő szabálysértési eljárásban hozott, az eljárás alá vont személy felelősségét megállapító, jogerős döntést közölni, amire mintegy öt hónap elteltével került sor, hiszen a határozat 2011. január 12-én emelkedett jogerőre, de azt a hatóság csak a Testület felvilágosítást kérő levelének kézhezvételét követően, 2011. június 20-án küldte el postai úton a panaszosnak. Ezen túlmenően a rendőrség sem vitatja, hogy a

panaszos a rendőrségtől 2011 februárjában írásban kért tájékoztatást a rendőrségtől, azonban a rendőrség a megkeresésre választ nem adott.

A kérdés, hogy a Testületnek az Rtv. 11. §-a alapján van-e lehetősége a rendőrség ezen mulasztásai kapcsán állást foglalni.

Szemben például a közigazgatási hatósági eljárás szabályairól szóló törvénnyel és más eljárási szabályokkal, a Szabs. tv. rendelkezései a hatóság „hallgatása” ellen nem biztosítanak sajátlagos jogorvoslatot. Erre figyelemmel a **Testület úgy ítélte meg, helye van annak, hogy a fent ismertetett hatásköri értelmezés alapján elvégezze a rendőrség szabálysértési hatóságként való eljárása során a szabálysértési határozat kézbesítésével és az eljárással kapcsolatos tájékoztatással összefüggő mulasztás vizsgálatát.**

Ebben a körben a **Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.**

A panaszos előadása szerint miután 2010. október 22-én feljelentést tett, majd feljelentését 2010. november 30-án kiegészítette, hónapokig nem értesült semmilyen történésről, ezért 2011. február 17-én ajánlott levélben kereste meg a BRFK III. kerületi Rendőrkapitányságot, és felvilágosítást kért az eljárás állásáról. Levelére választ hosszú ideig nem kapott, ezért panaszt terjesztett elő a Testületnél. Végül a rendőrség az ügyben hozott szabálysértési határozatot 2011. június 22-én küldte meg neki.

A BRFK III. kerületi Rendőrkapitányság megbízott vezetője arról nyújtott tájékoztatást, hogy a 2010. november 29-én meghozott ügydöntő határozat indokolásában a panaszos szerepel a balesetben részes jármű vezetőjeként, azonban a határozat végén nincs feltüntetve azon személyek sorában, akiknek az iratok kézbesíteni kellett, így neki a határozatot nem postázták. Erre a kapitányságvezető megítélése szerint az ügyben eljáró ügyintéző B. E. r. hdgy. hibájából kerülhetett sor, aki kellő gyakorlat hiányában – mivel ez volt az általa előkészített határozatok egyike – nem tüntette fel a balesetben részes panaszost azon személyek között, akiknek a határozatot meg kellett küldeni. A panaszos 2011. február 14-én postai úton, levélben kért tájékoztatást a folyamatban lévő szabálysértési ügy állásáról, amelyre a kapitányságvezető tájékoztatása szerint és az ügy iratai alapján választ a rendőrség nem küldött. Ezzel összefüggésben előadja, hogy az ügy előadóját, B. E. r. hdgy.-ot 2010. december 1-jétől átvezényelték a Központi Szabálysértési Osztály Központi Szabálysértési Előkészítő Alosztályhoz, és az ügy iratait K. A. r. őrm. vette át. Az őrmestert a mulasztásról a kapitányságvezető azért nem tudta nyilatkoztatni, mert a válaszáig idején szabadságát töltötte. Bizonyos ugyanakkor, hogy a panaszosnak csak 2011. június 20-án küldte el a rendőrség postai úton a határozatot.

A Szabs. tv. fent idézett 51. §-ának és 75. §-ának rendelkezéseiből egyértelműen következik, hogy a panaszos az érintett szabálysértési eljárásban sértettként szerepelt, amely pozícióban jogosult volt egyrészt arra, hogy a hatóságtól jogairól és kötelezettségeiről felvilágosítást kérjen, másrészt pedig arra, hogy az ügydöntő határozatot megkapja.

Ugyan az idézett rendelkezések nem állapítanak meg határidőt a hatóság számára a fentiek teljesítésére, funkciójukat a szabályok csupán akkor töltik be megfelelően, ha a hatóság kötelezettségének ésszerű időn belül eleget tesz.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos levelére válaszul a hatóságtól semmiféle tájékoztatást nem kapott. Az is egyértelműen megállapítható továbbá, hogy a határozat kézbesítésére annak jogerőre emelkedését – 2011. január 12-ét – követően mintegy öt hónap elteltével – 2011. június 20-án – került sor.

A Testület a rendőrség által sem vitatott mulasztásokat, valamint késedelmet olyannak értékelte, amely nem egyeztethető össze a vonatkozó rendelkezésekben rögzített törvényi követelményekkel, így megállapította, hogy a rendőrség megsértette az Rtv. 11. §-ában foglalt kötelezettséget, hiszen az ügyben eljáró rendőrök szolgálati feladatukat nem a törvényes előírásoknak – azaz az Sztv. 51. és 75. §-ainak – megfelelően látták el.

Ez a mulasztás sértette a panaszosnak az Alkotmány 2. §-ában foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát, mivel ügyében a rendőrség, mint közhatalmi szerv nem a működésére előírt törvényes követelményeknek megfelelően járt el.

2) A panaszos beadványában azt is sérelmezi, hogy a rendőrség nem nyújtott semmiféle tájékoztatást azon feljelentése kapcsán, amely szerint valaki, aki a balesetben érintett másik fél apjának mondta magát, többször hívta telefonon, majd SMS-ben megfenyegette őt, hogy fel fogja jelenteni biztosítási csalásra való felbujtás miatt.

Noha a feljelentést a panaszos a balesettel összefüggésben tette, megállapítható, hogy a feljelentésben sérelmezett magatartás a balesettől elkülönül, ráadásul a rendelkezésre álló adatok alapján nem is a balesetet okozó személy hívta a panaszost, hanem valaki más. Ezen túlmenően a panaszos a bejelentést 2010. november 30-án tette, a szabálysértési eljárást lezáró határozat pedig egy nappal korábban, november 29-én kelt. Megállapítható tehát, hogy a panaszos feljelentését a rendőrség nem kezelhette a balesettel kapcsolatos szabálysértési eljárás részeként, attól ezért a Testületnek is elkülönülten kell vizsgálnia.

Noha a Testületnek nem tartozik a hatáskörébe a panaszos által sérelmezett magatartás minősítése, annak eldöntéséhez, hogy a rendőrségnek a bejelentést milyen eljárás keretében kellett volna vizsgálnia, szükséges abban a kérdésben állást foglalni, hogy felmerül-e olyan bűncselekmény, vagy szabálysértés, amelynek a gyanúját a panaszos által elmondottak felvethették.

Az SMS-ben küldött fenyegetés felvethette a kényszerítés büntette kísérletének gyanúját, ugyanakkor a kényszerítés több fontos tényállási eleme is hiányozni látszik a sérelmezett magatartásból. A Btk. 174. §-a szerint az követi el a kényszerítés büntettét, aki mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, és ezzel jelentős érdeksérelmet okoz. A gyakorlat értelmében a fenyegetésnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen, és a jelentős érdeksérelem lehetőségének fennállása is kétséges, hiszen az SMS-t külső személy arra akarta rávenni a panaszost, hogy őt felhívja, ami önmagában még büntetőjogilag jelentős érdeksérelmet nem okoz.

Az azonban nyilvánvaló, hogy a panaszos olyan magatartásról tájékoztatta a rendőrséget, amellyel kapcsolatban valamilyen szintű elemzést igényel annak eldöntése, hogy felvetheti-e bűncselekmény gyanúját, és amennyiben nem, úgy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 174. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a feljelentés elutasításának van helye azon az alapon, hogy a cselekmény nem bűncselekmény.

A panaszolt esetben a rendőrség ilyen döntést nem hozott, ugyanakkor nyomozás sem indult az ügyben. Kérdés tehát, hogy a rendőrség ezen mulasztását a Testület – figyelemmel a testületi hatáskör kapcsán az állásfoglalás III. részének 1) pontjában kifejtettekre – vizsgálatai körébe vonhatja-e.

A Be. 196. § (1) bekezdése értelmében ugyanis, akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

A Testület hatásköre vizsgálatánál figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a Be. 196. §-a szerinti panasz célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatba nem foglalt döntésével, intézkedésével szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. Ezért a legfőbb ügyész helyettese úgy véli, hogy a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

A fentiek értelmében a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a Be. 196. §-a megfelelő jogorvoslati lehetőséget biztosít a panaszos jelen pontban részletezett sérelmeivel összefüggésben.

Mivel tehát van az adott mulasztással kapcsolatosan igénybe vehető sajátlagos jogorvoslat, a Testület a kérdés érdemi vizsgálatát nem végezhette el és a panaszos sérelmeinek ezen részében hatáskörének hiányát állapította meg.

IV.

Tekintettel arra is, hogy a panaszos időközben kézhez kapta a szabálysértési ügyet lezáró határozatot, **a Testület a konkrét ügyben megvalósult mulasztást nem tekintette olyan súlyúnak, amely indokoltá tette volna a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.**

Budapest, 2011. szeptember 14.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET